

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN:
Egy hóra 25— korona. Negyedévre 75— korona.
Félévre 150— korona. Egész évre 300— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETELEVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Kosuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
(a Debreceni Első Takarékpénztár épületében.)
Egy szám ára 1 koron.

Nem

egyszer állítottuk rendbe az ólom betűk sorhadát, hogy pergő tűzével világi suk meg azt a kulturvároshoz nem illő, nyomoruságos állapotot, amelyben Debrecen közönsége, közintézményeinek egyrésze, iparvállalatok stb., a közvilágítási mizériák miatt szenvednek. Nem egyszer emeltük fel szavunkat, mutattunk rá a felmerült bajokra és sürgettük az orvoslást a város lakosságának érdekében és még mai napig semmi jelét se tapasztaljuk annak a lelkes törtetésnek, annak a nemes ambíciónak, amely lehetetlennek tetsző akadályokat ver szét, de kieszközli Debrecen számára a szenet, kokszt, fát, amivel a villamosvilágításon és a zavartalan gázzolgáltatást biztosítani lehet.

Mikor a mi büszkeségünk és reménységünk: a nemzeti hadsereg bevonult Debrecenbe, ölébe hullott a gázgyárnak a sok szén s azóta is jön rendszeresen a villamosáram biztosítására. Nyomban utána a gázzolgáltatáshoz szükséges szén elosztása ügyében volt ankét Budapesten, ahol a debreceni gázgyárat az igazgatónak, helyettese, vagy főmérnökének kellett volna képviselni. Azok a városok, ahonnan a gyárak vezető férfiai jelentek meg és kifejtették, okszerűen bizonyították igényeiket, — kaptak gázzolgáltatáshoz szükséges szenet. Debrecen ezek az urak nem képviselték, mert akkor részben nem is képviselhették és Debrecen gázszén nélkül maradt. Ugy, hogy a mai helyzet szerint például Debrecenben annyi gáz sincs, hogy élet-halál közt lebegő ifju operációjához szükséges műszereket stearizálni lehessen, Komárom Ujszőnyben pedig — hogy nagyobb helyeket ne is említsünk — éjjel nappal szakadatlanul van gáz és a hat-ezer lakosu helyen csaknem minden háznál gázzal főznek.

Hát mi ez a Debrecen? A legsötétebb muca? Avagy talán a sültgalambok után áhítozó pocsek tehetetlenség ter-

rénuma? Másutt lehet gondoskodni arról, hogy zavartalan legyen a világítás, itt nem. Másutt életet mentenek meg vele, itt halál fagy a reménykedő életre?

Hát kinek kell itt gondoskodni arról, hogy megbízható, intenzív és zavartalan legyen a villanyvilágítás, állandó a gázzolgáltatás? Kinek kell itt gondoskodni arról, hogy a közvilágítás prosperáljon és ezzel lehetővé tegye gyárak, iparvállalatok, kórházak, gyógyszerárak, orvosi rendelők stb. ázemét. Kinek kell arról gondoskodni, hogy a gyógyszerárakban sűrűn szükséges forraláshoz bőségesen legyen gáz? A lakásokban a nemes város vizes, drága és kevés tüzevalója mellett legyen gáz, hogy

főzni tudjanak? A közelgő télen, a már is jelentkező fain-ség mellett lehessen mivel főzni? Kinek kell miuderről gondoskodni. Kinek? A sóhivatalnak talán?

Debrecen felzaklatott lelki lakossága sokat türt és szenvedett már az örökösen fuldokló heptikás vilany és csám-pásan pislákoló, végelgyengülésben szenvedő gáz miatt. Hány embernek kell még tüzelő, világító és üzemerő nélkül vergődni a küzdelmes élet rögös útjain és hány ifjura borítani szemfedőt világítászavar miatt — amig egyszer uj és egészséges ambíció ébred ebben a lomha, lusta városban és kimélet nélkül veri ki portájáról a minden reményt megölő tehetetlenséget.

Az angol miniszterelnök az orosz-lengyel kérdésről

London, aug. 12. Lloyd George angol miniszterelnök az alsóházban nagy beszédet mondott a lengyel kérdésről. A kormány még mindig reméli, — mondotta — hogy a háborút elkerülheti. A békefeltételek megszabásánál Oroszország joggal gondolhat arra, hogy Lengyelország kezdte a háborút. A szovjetkormány joga van garanciákat követelni, de semmi olyan rendszabályoknak nem volna jogosultsága, amelyek odát mennének, hogy Lengyelország nemzeti létében megszűnjék. A szövetségeseknek nem lehet közömbös Lengyelország sorsa. Egy nagy, támadókedvű Oroszország, Németország határan: az európai béke veszedelmét jelentené.

Lengyelország a fennállásáért vivott harcban támogatásban fog részesülni, Lengyelországba azonban nem küldenek szövetséges csapatokat. Minden csapatszállítás szükségtelessé válik, ha a lengyelek segítő eszközeit megszervezik, ha jól irányítják ezt. Ez

is azonban csak az esetben következhet be, ha a minszki tanácskozás meggyűsül.

A következő cselekedet a Szovjetországra gyakorlandó gazdasági nyomás lesz, vagy tengeri vállalkozás vagy nemzetközi akció u ján.

A miniszterelnök beszédét Kamenev és Krassin orosz megbízottak a karzatról hallgatták végig.

Ezután Clyné kijelentette a munkáspárt nevében, hogy pártja megváltoztatja a magatartását, ha Lengyelország függetlenségéről van szó, mert a munkáspárt is elismeri, hogy a függetlenségre Lengyelországnak joga van.

Lloyd George e feltételek ismertetése után kijelentette, hogy azonnal közölte azokat Franciaország és Olaszország képviselőivel és ezekkel együttesen közölték a lengyel kormányval.

— Első benyomásra — mondotta a miniszterelnök — nem tartom helyesnek, hogy többet beszéljünk e dologról. Azt hiszem, hogy uj helyzet előtt állunk.

A Tisza-gyilkosság tárgyalása

Budapest, 1920. aug. 13. Ma folytatja a hadbírótság a Tisza gyilkosság tárgyalását. Lengyel Zoltán védő bejelentette, hogy tegnap Heitai Viktor anyját, apját a rendőrségre vitték és ott fogva tartják. Kéri a bíróság közbe-lépését.

Török Sándor védő kéri Imrédi Sándor áll. rendőrségi fogalmazó kihallgatását.

A jegyző felolvassa Sulyoki Antal levelét, amelyben arról tesz közléseket, hol tartózkodott Friedrich István október 30. és 31-én.

Simontits Elemér, volt házelnök elmondja, hogy Bartha hadügy minisztersége idején látta az ő előszobájában Csernyákot és társait. Elkérgette őket Bartha. Töle tudtam meg, hogy Friedrichhez jártak, aki pénzt adott nekik. Bartha megkérdezte Friedrichöt, mifele pénzt kapnak ezek. Friedrich ezt mondta: Be kell tömni a szájukat.

Wirth János alezredes, majd Gertner Mór hallgatta ki a bíróság.

Felvidéki magyar képviselők üldözése

Budapest, aug. 12. Körmeny Ékes Lajos kassai magyar képviselő és Tobler pozsonyi magyar képviselő letartóztatása küszöbön van.

A statáriumot a csehek szigoruan kezelik.

300 koronás buza, 10 kilós fejadag.

Hódmezővásárhely, aug. 11.

Fontos határozatot hozott vasárnap a hódmezővásárhelyi Kézbirtokos Szövetség. A gabona-beosztási rendelettel foglalkozva megállapították, hogy a hivatalos gabonárakat az ország lakosságának tulajdomból része nem tudja megfizetni, a kis egzisztenciák ezrei a legnagyobb kétségbeeséssel néznek a jövő felé. Ezért elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek Budapestre. Megkeresik az illetékes köröket és kérik, hogy

a buza árát a helyi forgalomban 300 koronára száltsák le.

A kisgazdákat érzékenyen érinti ez az árleszállítás, de önként hozzák meg ezt az áldozatot, mert átérzik a helyzet súlyosságát. Elvárják, hogy a nagybirtokosok, a tőkésök, a kereskedők és iparosok is hasonlóképpen cselekedjenek. A határozathozatalban az a jözan belátás vezette a hódmezővásárhelyi kisgazdákat, hogy azoknak kell áldozatot hozniuk, a kiknek valamijük van. A határozatban még javasolják, hogy az árleszállítás folytán előálló veszteséget az exportálandó gabonánál hajtssa be a kormány.

a 4 kg.-os fejadagot legalább 10 kg.-ra emeljék fel.

A bognárok, kádárok szabadságolása

A magyar királyi honvédelmi miniszter a bognárok, kádárok szabadságolása tárgyában a következő rendeletet adta ki:

A szőlő- és bortermelés zavaralan menetéhez fűződő fontos gazdasági érdek megóvása érdekében elrendelem, hogy a tartalékos katonai szolgálatot teljesítő bognárok és kádárok segítése érdekében folyó évi október 31-ig korukra, szolgálati beosztásukra való tekintet nélkül szabadságoltassanak. A szabadság engedélyezésére a bognár, illetve kádármesterség folytatását igazoló okmány felmutatása alapján az előjáró csapat- (intézet-) parancsnokság jogosult.

Igazoló okmányul szabályszerűen kiadott iparigazolvány és munkakönyv, vagy a kereskedelmi és iparkamara által kiadott bognár-, illetve kádármesterségben való jártasságot igazoló okmány szolgál.

A hadköteles bognárok, kádárok bevonulását a fentemlített id pontig elhalasztom. Amennyiben hadkötelesek tényleges szolgálatra már behívták volna, a részükre szóló behívójegyek a fentemlített okmányok felmutatása után a községi előjáróságok által erre a rendeletre való utalással az illetékes parancsnokságnak beküldendők.

Vitághírű Gyúdlós fűtő **KALAPOK** divatos formákban és színekben Frank Ede né a megyeháza mellett.

A nemzetgyűlés felfüggesztette Friedrich István mentelmi jogát

Budapest, aug. 12.

A nemzetgyűlés csütörtöki ülését negyed 11-kor nyitotta meg Rakovszky elnök.

Dr. Bernolák Nándor sajnálatát fejezte ki, hogy tegnapi beszéde folyamán az ügyészség vezetőjét azszal gyanúsította meg, hogy nem akadályozta meg a forradalom idején Léka-Léitner és más bűnösök kiszabadítását a fogházból.

Az elnök kijelenti, hogy ha tegnap történt volna meg a nyilatkozata, a rendreutasítás is elmaradt volna.

Kovács József zaklatást lát fennforogni Friedrich-chel szemben.

Ruppert Jenő azt állítja, hogy Friedrich ellen személyes hajszát folyik. Példának hozza fel, hogy tegnap a bíróság Friedrichet oly formán hallgatta ki mint vádlottat s a vádlottak tanúként szere-

peltek.

Tomcsányi Pál igazságügyminiszter kijelenti, hogy a polgári bíróság részéről semmiféle zaklatás nem indult ki Friedrich ellen.

Gál Gaszton lelkiismereti szempontból foglalkozik a kiadatás kérdésével. Precedenst a kiadatás nem alkot.

Ditrich Viktor amellett van, hogy ne függeszék fel Friedrich mentelmi jogát.

Fangler Béla, Mikovényi Jenő és Somogyi István felszólalása után következett a szavazás, amelynek eredménye az, hogy 48 szavazattal 22 ellenében elfogadják a mentelmi bizottság javaslatát, vagyis a nemzetgyűlés úgy határozott: felfüggeszti Friedrich mentelmi jogát, de ha felmerülne a letartóztatás szüksége, újra kell kérni Friedrich kiadatását a nemzetgyűléstől.

A városi nyugdíjas özvegyek séreleme.

Rosszul alkalmazta
a számvevőség a
nyugdíjszabályzatot

Borsos József városi tb. főmérnök kérte a szolgálati idejének beszámítását. A nyugdíjellenőrző bizottság már egy ízben tárgyalta ezt a kérelmet és minthogy nem volt igazolva, hogy Borsosnak a Máv.-nál eltöltött szolgálatát nyugdíjra jogosító szolgálat volt-e, nem dönthetett. Erre Borsos bemutatatta a tanácsnak az államvasutak nyugdíjszabályzatának kivonatát s az igazolványt arról, hogy ő 1900 február 24-től 1903 aug. 1-ig mint napidíjas építész volt alkalmazva. A nyugdíjellenőrző bizottság úgy találta, hogy Borsos Józsefnek a Máv.-nál töltött idejét nyugdíj-jogosító szolgálatnak minősíteni nem lehet.

A városi nyoma felügyelő bizottsága az állandósított nyomdal alkalmazottak háborús segélyének a nyugdíjösszeg megállapításánál való beszámítását kérte, a kérelmet azonban a nyugdíjellenőrző biz. véleménye alapján a közgyűlés elutasította.

Özvegy Nagy Mártonné özvegyi nyugdíjának kérdése kapcsán a nyugdíjellenőrző bizottság megállapította, hogy Nagy Márton, volt városi alkalmazott hajdu 1920 március 22-én halt meg, özvegyét szabályszerűen özvegyi ellátás illeti meg.

Az érvényben levő nyugdíjszabályrendelet 43. §-a úgy rendelkezik, hogy a tisztviselők és egyéb alkalmazottak özvegyeinek nyugdíját annak a beszámítható javadalmazásnak alapulvétele mellett kell megállapítani, amelyet a férj a tényleges szolgálatában el-

vezett. Tudomására jutott azonban a bizottságnak, hogy a városi számvevőség eddig azt a gyakorlatot követte, hogy a nyugdíjas elhalt tisztviselők és egyéb városi alkalmazottak özvegyeinek nyugdíját az elhalt tisztviselő vagy alkalmazott nyugdíja és nem a nyugdíjazás előtt kapott fizetés után számította ki. Tekintettel arra, hogy a nyugdíjszabályzat 43. §-ból kétséget kizáróan megállapítható, hogy az özvegy nyugdíja a férj nyugdíjazás előtti fizetése alapján számítandó ki, a számvevőség eddigi eljárása tévedésen alapú.

Megállapítandónak tartja tehát a nyugdíjbizottság, hogy e téves számítás folytán hány városi alkalmazott özvegyét érte eddig sérelem.

A főispán a városi alkalmazottak igazolásáról.

A bizottság sürgősen befejezi munkáját.

Augusztus 10-ig kellett benyújtani dr. Hubert Ottó kormánybiztos-főispánhoz a városi tisztviselők és alkalmazottak román megszállás alatti magatartásának igazolása végett elrendelt eljárással kapcsolatban. Megkérdeztük a főispánt, hogy a felhívás eredményeképpen érkeztek-e hozzá bejelentések.

Feltűnően kevés bejelentés érkezett be — mondotta a főispán-kormánybiztos. Azonban az ügyosztályok és

vállalatok vezetőit felhívtam, hogy a személyzetet, a tisztviselőket és alkalmazottakat hallgassák ki a román megszállás idején tanúsított magatartásukra vonatkozólag. Ez a munka folyamatban van.

— Az egész igazolási eljárást egy bizottság fogja folytatni. Ennek a bizottságnak elnöke én vagyok, tagjaiul pedig a közigazgatási bizottság Komlóssy Dezsőt és dr. Tervey Tamást küldötte ki. Azon igyekszem, hogy az igazoló eljárást lehetőleg ebben a hónapban befejezzük. Azt az anyagot, amelyet dr. Baltazár Dezső ref. püspök, törvényhatósági tag elnöklete alatt kiküldött igazoló-bizottság által beterjesztett, revízió alá veszi, limitálja. Akikre nézve ez a bizottság nem talál kellő támpontokat, elegendő ténybeli adatokat a fegyelmi eljárás megindítására, azoknak ügyét felterjesztem a belügyminiszterhez. Azok ellen azonban, akik ellen nyomós tárgyi adatok merültek fel, azok ellen a fegyelmi eljárás meg fog indítani.

A villamosvasuti alkalmazottak a főispánnál

Mi lesz
a fizetésrendezésükkel?

A debreceni villamosvasut alkalmazottai egy ízben már felkeresték küldöttségleg dr. Hubert Ottó kormánybiztos-főispánt és kérték támogatását fizetésüknek felémelése tekintetében. A főispán akkor mindjárt érintkezésbe is lépett a helyi vasut igazgatójával, amely meg is ígerte neki, hogy az alkalmazottak kívánását teljesíteni fogja. Azóta elmúlt néhány hét. Az alkalmazottak máig sem kaptak javítást.

Tegnap újra felkeresték dr. Hubert Ottó kormánybiztos-főispánt és eladták, hogy kívánják a még nem teljesített igazgatóság. A főispán ismételen a legmieszebbmódon készséggel fogadta a deputációt, amelynek kifejtette, hogy ügyükben tovább is intervenálni fog. Egyben türelmemre és higgadt magatartásra intette az alkalmazottakat, ügyeiket, hogy erőszakos fellépést ne kíséreljenek meg, mert annak ő könyörtelen ellensége.

Ujból érintkezésbe lépett a főispán a villamosvasut igazgatóságával. Mayerszky Mihály igazgatót nem találta lthon. A helyettesítő főmérnök közölte hogy éppen Budapestten tartózkodik az igazgató, aki az alkalmazottak fizetésjavítása dolgában is tárgyal a központi igazgatósággal. Az igazgatóság e kérdés rendezése előtt tudni szeretné a lisztelátásra vonatkozó rendelet intézkedéseit, amely nagyon is kegyetlenül késik már. Tudniuk a helyi vasut gondoskodni kíván az alkalmazottak lisztelátásáról, ami szoros összefüggésben van az alkalmazottak fizetésrendezésével. Főlkérte a főispán a helyettes igazgatót, hogy amint Mayerszky Mihály igazgató hazajön, rögtön tegyenek jelentést önéki, a főispán-kormánybiztosnak az alkalmazottak fizetésrendezési kérdésének műbenállításáról.

Autogén hegesztés, VÉRTESY testvérek
autómotorok és mindenféle gazdasági gépek javítása.
Debrecen, Hatvan-u. 53.
Golyós csapágyak, Gazdasági gépkatrészek nagy raktára.

Boros hordók 200 és 300
literesek,

ujak, jutányosan kaphatók cca 1000—1500 hektoliter mennyiségben, esetleg kisebb tételekben is.

FISCHER FERENC

Budapest, VIII. Teleky-tér 10.

Izgatásért három évi fegyház

Elítelt volt rendőr

D. Nagy Sándor városi rendőr április 11-én a Piac utcán teljesített szolgálatot, hol akkor nagy ünnepek közt folyt le egy hazafias aktus. Mikor egyik lelkész az ünnepi beszédet mondta, Nagy Sándor igen furcsa kijelentéseket tett:

— Csendőrkkel kéne letépetni a papokról a ruhát, dörmögte.

Ezeket a szavakat többen meghallották és feljelentették a magáról megfélemezett rendőrt, kit azonnal megfosztották állásától és letartóztatták, miután izgatás címen büntető eljárás indult meg ellene.

A törvényszék tegnap tárgyalta ezt az ügyet az ötös tanácsban. D. Nagy Sándor sirva mondomta el, hogy megelőző nap sokat ivott, részeg volt és nem tudja, mit beszélt.

A bíróság példás büntetést szabott ki, 3 évi fegyházra ítélte D. Nagy Sándort.

Az ítélet jogerős.

Pécs és Baranya a szerbek kivonulását kívánja az antántól.

Abaligetéről jelentik: Pécs város hazafias közönsége az antánt-misszió után a következő feliratot intézte a párisi ötös tanácsához:

„Pécs sz. kir. városnak és Baranya vármegye megszállott területének összes lakossága képviselőiben ezek alulírott hatóságai és intézményei kívánják Pécs város és Baranya vármegye megszállásának legsürgősebb megszüntetését. A város és megye zsidó lakossága is csatlakozik ehhez és tiltakozik minden olyan gyanúsítás ellen, mintha nem volna egységes a polgárság egyéb részeivel.“
Ezt a kérvényt a két törvényhatóság, a pécsi püspök, az összes intézmények, szociális egyesületek stb. írták alá.

Felhívás

a proletárdiktatura által okozott károk bejelentése tárgyában.

A m. kir. kormány elrendelte a a proletárdiktatura által okozott károk összeírását (Nem tévesztendő össze a románok által okozott károkkal, amelyek már összeírtak.)

Az idevona-közö kormányrendelet alapján felhívom azokat a nagyobb ipartelepeket, hitelintézeteket, kereskedelmi vállalatokat, amelyeknek működését (gazdasági életet) a tanácsköztársasági rendszer erősebben befolyásolta, hogy címüket (cégüket) a Kor. és Ipar-kamara titkárságának folyó hó 13. 14. és 16. napjain d. e. a hivatalos órák alatt okvetlenül bejelenteni sziveskedjenek. A kártszenvedett vállalatok az Orsz. Közp. Statiszt.

ikai Hivatalától fognak kérdőívet kapni, amelynek rovatát maguk tartoznak kitölteni.

Felhívom továbbá a 100 holdat meghaladó gazdaságok vezetőit (tulajdonosait, bérőlt stb.) hogy amennyiben a kezelésük alatt álló gazdaság a proletárdiktatura következtében kártszenvedett, címüket a városházán földszint 5. sz. alatt levő hivatalos helyiségben folyó hó 13. és 14. (n délután 3—6, és 15-én vasárnap d. e. 9—11 óra között) bejelenteni sziveskedjenek. A kártszenvedett gazdaságok kitöltés végett szintén külön kérdőívet fognak kapni.

A fenti kategóriába nem tartozó kereskedők, iparosok, a 100 holdat meg nem haladó gazdaságok és magánháztartások a proletárdiktatura következtében szenvedett károkat az utóbb említett hivatalos helyiségben folyó hó 14. én szombaton d. u. 3-tól kezdve jelenthetik be. Az erre vonatkozó részletes utasítás a lapok holnapi számában fog megjelenni.

Debrecen, 1920. aug. 12.

A városi tanács megbízásából

Csobán Endre
főlevéltárnok.

Gyermekholttest a csomagban

Gyilkos anya a bíróság előtt

Tegnap Mandel Stefánia nevű 21 éves leány állott a debreceni törvényszék előtt gyermekgyilkossággal vádolva. A leány, ki Matusevics Páternénél szolgált, ez év március 21-én egy fiúgyermeknek adott életet. A házbeliek nem vették észre a dolgot, a leány pedig elhatározta, hogy eltünteti. Betette az újszülöttet az ágyba és egy nehéz takarót ráborított, amitől a szerencsétlen újszülött megfűt.

Később a gyermek holttestét bepakkolta néhány ruha közé azzal a gondolattal, hogy majd elföldeli a temetőben. De nagyon gyöngy volt még, bement egyik barátjánéhoz és ott maradt. — Eközben értesítést fogta el, úgy hogy be kellett szállítani a klinikára, hol rájöttek bűnére és a rendőrség megindította az eljárást. A bűnös leány csomagjait között meg is találták a csecsemő hulláját.

Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a törvényszék Szuchányi Andor bíró elnöksége alatt. A vádlott töredelmes vallomást tett. — A bíróság egy évi börtönrre ítélte. Ugy az ügyész, mint a vádlott megnyugodott az ítéletben.

A kenyér-ügy.

Budapest, aug. 12. A nemzetgyűlés kilencs kenyérbizottsága folytatja tárgyalásait. A végleges megállapodásnak azonban még nagy nehézségek vannak útjában.

A kemecsei mandátum

Budapest, aug. 12. Wagner Károly képviselő lemondott a kemecsei csonkakerület mandátumáról.

Ujdonságok.

Az ipartestület felhívja mind azokat az iparosokat, akiknek valami jogos panasza van a lisztellátásra vonatkozólag, hogy panaszaikat bejelentése végett az ipartestületnél jelentkezzenek.

A debreceni reform. koll. egyetemi internátusában az 1920—21. isk. év I-ső felére még vannak betöltetlen helyek. Az internátusban az ifjak lakást, világítást kapnak évi 200, 400, 600, 800 és 900 koronáért. Az ugyanazon épületben levő konviktsi életterekben reggeli, ebéd és vacsora évi díja: 1000, 1600, 3600 és 4400 korona. Amennyiben az internátusban a téli időszakban fűtés lesz, külön díj számítatik fel. Mind az internátusba, mind a konviktsba való felvételért közös kérvényt kell beadni f. év aug. 20-ig az internátus igazgatóságának Debrecen, Kolégium. A kérvényekhez mellékelni kell az eddigi tanulmányokról szóló bizonyítványt, orvosi, lelkészi bizonyítványt. Utóbbi arról, hogy az illető családjában hány gyermeket nevel házon kívül. Végül egyetemi hallgató számára szóló szegénységi bizonyítványt. A konviktsba felvett hallgatók kötelesek félévenként beszoigálni 4 kg. zsírt, 2 kg. enni való szalonát, 15 kg. hüvelyeset, 5 kg. lisztet és 30 db tojást, melyek akkori forgalmi ára a felvételi díjba beszámítatik. Az egyetemen a theologiai, jogi és a bölcsészeti fakultás működik. Beiratkozni szeptember 30-ig lehet.

Gyászjelentés. A. B. F. R. A. Mélyen szomorodott szívvel Isten akarátában megnyugodva tudatjuk, szeretett jóanyánk, anyósunk, nagymamánk, testvérem, sógorom és áldott emléki jó rokonunk özv. Barcza Jánosné Tóth Erzsébet, áldásos életének 57-ik, ö. végességének 2. évében folyó augusztus hó 11-én esteli 11 órakor 3 heti súlyos betegség után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részét folyó augusztus hó 13-án pénteken délután 3 ór kor fogjuk Nyil-utca 97. számú házánál a református egyház szertartása szerint az Árpád-téri templomban tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőben nyugalomra helyezni. — Végítésségteikre rokonunkat, barátainkat fájó szívvel meghívjuk. Áldás és béke poraira! Bánatos gyermekei: István nejevel Rácz Rozsikával, János (harótéren elhunyt) neje Szabenyi Zsuzsikkal, Erzsike és Misi. Unokái: Barcza Piya, Laci és Bazsa, Barcza Janka, Testvére: Juliánna özv. László Jánosné gyermekeivel, Sógora: polg. Barcza Ballint családjával, Nászai: Rácz András és neje özv. Szabenyi Ferenczéné, Bacsai Erdél család s távolabbi rokon ink. nevében is. — A temetést „Dankó” tem. vállalat Kossuth-u. 6. sz. rendezi.

A betörő zavaros előléte. A Szántó Mór és Társa cég betörőjének, Muszkai Miklósnak ügyében még folyik a nyomozás a rendőrségen. Muszkai azzal védekezik, hogy nagy nyomorban volt, azért folyamodott a bűnös uton való pénzszerzéshez. Elmondta, hogy heteken át kukoricában bált és eledele csak gyümölcs volt, amit a kertekben írt ott lopott. A rendőrség megállapította, hogy Muszkai vörös katona volt és most is körözés van kiadva ellene. Azt hiszik, hogy a betörésen kívül még más bűn is terhelte lelkét.

Két tanuló uri leányt a jövő iskolai évre teljes ellátásra elfogad keresztény urf. család. Fűrdőszoba és szongora használat. Értekezhetni Halván utca 2. sz., első emelet, udvari lépcső.

A lengyel kormány válasza Ausztriának. Varsóból jelentik. A kereskedelemügyi miniszterium megszüntette a nafta-termékeknek Ausztriába való kivitelét. Ezt az intézkedést válasznak tekintik a Lengye országba való osztrák műnicipiószállítások megszüntetésére.

Az orosz cár él? A Bayerischer Kurier azt a hírt közli, hogy az orosz cár valamely elrejtett helyen él. A cári családnak kidolgozott meggyilkolása előtt két nappal ugyanis a következő táviratot küldötték Jakaterinburgból Leninnak Moszkvába: „A cár meg szökött, mit tegyünk?” Lenin azt válaszolta erre: „Meggyilkolásának hírért kell terjeszteni“.

A debreceni nyilvános mag. polgári iskolában (Csapó utca 56. sz.) a jövő 1920—21. tanévben 5 teljes és 5 fél tandíjmentes hely töltendő be. Mind a 10 hely Debrecen sz. kir. város tekintetes tanácsa által fog betölteni, a hozzá címzett, de az iskola igazgatóságához beterjesztett kérvények alapján. Minden kérvényhez: születési, az utolsó iskola, illetőségi és szegénységi (vagyontalansági) bizonyítvány csatolandó. Ugy a teljes, mint a fél tandíjmentes helyekre csak szegénysorsu, jó magaviseletű és előmenetelű, debreceni illetőségű tanulók pályázhatnak. A pályázat határideje szeptember hó végé. Székely Simon igazgató.

Gajdesz — Fenyvesi. Gajdeszba menni, vagy a fenyvesek közé — két egészen különböző dolog és más-más érzéseket kelt az emberben, ha valakit Gajdesz-nak hívnak és ha Fenyvesi-nak. Ha Ha pedig választani lehet, hát — mi térés, tagadás — akkor már csak inkább Fenyvesi, mint Gajdesz. Erről tanuskodik a kivafatos lap alábbi néhány sora is:

Gajdesz József tamási születésű és kiliti illetőségű, ugyano-tani lakos, cementárúkesztő családi nevének „Fenyvesi” névre kért átváltoztatása az 1920. évi 42.785—VIII. a) számu belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Vizvezetékét szakszerűen készítés javít, Máthéi János szerelő mester, Darabos-u. 54. Fűrdőberendezés raktáron.

Legrosszabb nyakkendőit újalakítják „Kolosné nyakkendő termében”, Rakóci-utca 23.

Vámörzés. Az „István” gőzmalom felhívja úgy az öröklött gazeaközönség, mint az ellátatlanok figyelmét arra, buzát és rozsot a fennálló rendeletek alapján vámörzésre elvállal. Az öröklött az öröklött a legkiválóbb minőségben azonnal megkaphatja, hogy arra várakoznia nem kell.

A vörös boszorkány! I. rész Xavier Montapin regénye 4 részben, 16 lelvonásban. I. rész Páris rejtelmei. Világiáger. Bemutattára kerül vasárnap a „Meteor” mozgóban.

Megérkezett a Miskolc—diósgyőri anyagból készült tűzárvédény, Edény-plac, Kossuth u. 31. és Csapó utca 35. sz. a tűzraktár helyiségben, hol minden nap kapható d. e. 8—1 óráig. Horváth Gábor, fazekas, virág-cserép, virágváza készítő mester.

Zalaegerszeg ünnepe.

Szmracsányi beszámolója. — Az Ébredő Magyarok megalakulása

Vasárnap Zalaegerszegeen nagy ünnepek keretében ülték meg a proletárdiktatúra bukásának évfordulóját, a mikor egyezsersmint Szmracsányi György Zalaegerszeg nemzetgyűlési képviselője megtartotta beszámolóját a az Ébredő Magyarok helyi egyesülete is megalakult. Az ünnepélyen megjelentek Szmracsányi György, Boniczky Ödön, Turi Béla, Tassier Béla, Fangler Béla, Linsauer Albin, Reischl Richárd nemzetgyűlési képviselők, Turchányi Egon, az Ébredő Magyarok Egyesületének országos igazgatója, a vármegyei intelligencia csaknem teljes számban, Kovács Bárdor eszperes vezetésével a vasvári járásból és megyénk egyéb részeiből is igen sokan.

Az ünnepeket a város díszközgylése nyitotta meg Eitner Zsigmond főispán elnöklétével, amelyen Pehm József városplébános választ a proletárdiktatúra pünkösdi királyságának történetét. E után mintegy 5000 főnyi tömeg részvételével lelkes népgyűlés volt a főtérn, amelyen Eitner Zsigmond főispán, Turi Béla és Tassier Béla nemzetgyűlési képviselők beszétek és Turchányi Egon szavalt el a szavalt el raját szerzőmennyű költeményét Erdély elrablásáról.

Majd Pehm József plébános bevezető szavai után Szmracsányi tartotta meg a beszámolóját. Beszédében az i rranzigns keresztyén polgári szükségességét hangsúlyozta. Az Ébredő Magyarok nevében Turchányi Egon szavalt fel és hívta fel a főtérre az Ébredők Eg. esületébe való belépésre. A beszéd hatása alatt a hatalmas néptömeg kézfelmeléssel üdvözölte az Ébredő Magyarok helyi szervezetének megalakulását. Onodk szimmivész elszavalt még a híressé vált köteményt, az Ébredő Magyarok népgyűlési szövegét. Délben társas ebéd volt, amelyen sok felkötözött hangzó el, délben a Vásártérn p. p. sportolás, cs'e pedig hangverseny es bal zárják be a minden tekintetben fényesen sikerült ünnepnapot.

Városházáról.

A behelyettesített napidíjasok családai pótléka. Dr. Frater István főispáni lakár a minap érkezett haza butapesti utjáról, amelynek célja volt a belügyminiszteriumban néhány városi dolgot szorgalmazni. Így érdeklődött a fizetési osztályba sorozott állásokra behelyettesített napidíjasok családai pótlékairól ügyében. Ezek a napidíjasok ugyanis az illető fizetési osztálynak megfelelő családai pótlékokat kéremeztek. A belügyminiszterium háztartási osztálya a legjobb indulattal kezelte ezt a dolgot, azonban a számvonás nehézségeket támaszt. Hogy vesre is milyen megoldást fog nyerni az ügy, még nem állapítható meg. A város nyugdíjas öregei állami ruhasegélyt kértek. Ezt a kérelmet nem teljesíti a belügyminiszterium.

Sport.

A DTE. birkozó szakosztálya f. hó 9-én tartotta ez évi első gyűlést. A szakosztály több fontos ügy letárgyalása után vezető-ségét választotta meg. Elnök lett Bacsó Pál. Előadó Paulovich Pál. Előadó helyettes Bódogh László. Kapitány Kerekes László. Helyettese Szöke Sándor. Választmányi tagok: Kerekes László, Szöke Sándor és Paulovich Béla. A szakosztály tremngje hétfőn, szerdán a Tornacsarnokban, pénteken a Nagyrdei Sporttérn d. u. 5-8 óráig tartatik meg. Bódogh, előadó h.

Sugár József, a MTK. kiváló birkozója többszörös Magyar bajnok a MASz. hozzájárulásával a DTE. birkozó szakoszt. amatőr tréneri tiszttségét látja el. Sugár előre láthatólag huzamosabb ideig fog városunkban maradni. Bódogh.

Értesítem az összes egyesületek előadóit, hogy a MASz. nehéz atletikai szakosztályának rendeletei hozám megérkeztek, azok átvétele vegett nálam mieelőbb (saját Egyesületük érdekében is) megjelenni sziveskedjenek. Paulovich kerületi előadó.

Nyiltér.*

Nyilatkozat.

A „Hajdúföld” f. hó 10-iki számában személyemet illető részre csak annyit kívánok megjegyezni, hogy azért mert valamikor Fleischmannak h. v. t. zsidó nem voltam, de olyan jó magyar ember és hazafi minden esetre voltam s vagyok, mint pl. a Hajdúföld Roskovitz Idegen hazgázu nevű munkatársa. A valótlanágok s rágalmaszásokól hemzsegő cikk szerzője ellen egyébként a sajtóper megindítására ügyvedemnek a megbízást megadom.

Debrecen, 1920. augusztus 12.

Ferenoi Ernő.

Nyilatkozat.

A „Hajdúföld” augusztus 10-én megjelent számában ismét Mikepércessel és ez idő szerinti az én szemlyemmel is foglalkozik.

Az egészben az a legszomorúbb, hogy a cikk Szűcsy István Mikepércsi lelkész ur házána készült.

Miért üresebb vasárnapról-vasárnapra a ref. templom? (Csak vasárnap délelőtti, mert már másor telj. sen üres.)

Miért áll egyedül a lelkész ur? Én nem akarom tudni. — A Mikepércsiek a pécsi szon mindennap árulnak. Az é. klódok azoktól megtudhatják.

Vádol a cikk egyeseket, testületek nyugalmát is hiborgatja. Én e téren nem követem a cikk íróját, hasznosa b munkául is használhatok a társadalomnak és hazámnak. — Büntetelenségem tudatában a cikk igentisztelt írója ellen a sajtóper megindítottam.

Mikepércs, 1920. augusztus 11-én.

Nánássy József.

* E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a Szerk.

Óoska öntött vasat

b rmllyen mennyiségben vesz a

Hajdumegyei Vasöntőde
UJVÁROSI-UT 5. SZ. ALATT.

Uj lisztkönyveit

előjegyzésre elfogadja

Kontsek Géza özég
Kossuth-utca.

Kardos Lászlónál

Kossuth-utca 9.
nagy választékban kaphatók

Pamut és lenvásznak, sifonok, batistok. Női- és férfi teherneműek. In. ézeli kelengye leányok és fiuk részére Z. fir, barchent, karton, flanel, Furdóruha, kotény, tejkendő, Asztalnemű, ágynemű, törülköző, törli, Hárshnya, zsebkendő, Matrackelme, lósőr, szalmazsák, Cern, himzőpamut, csipke, himzés.

Menyasszonyi kelengye.
Alapítatott 1831. Telefonszám 113.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög tíz koronába kerül. Minden további egy korona. Vasárnapi és ünnepi számok részére feladott apró hirdetés díja tíz szö tizenöt korona.

Ajánlat.

Szilva
kapható Széchenyi-ut 16. U

Egy
szoba, konyha és fáska-marámat ugyanolyannal elcseregném kertben is, Kossuth-utca 57. szám. 4017

Intelligens
fiatal uriaszony társalkodónőnek esetleg hávezetónőnek ajánlkozik, vidékre is elmegy, cím a kiadóban. 4023

1000
korona jutalomba részestül, ki fiatal pár részére 1 szoba, konyhá kiegészítéssel, cím a kiadóban. 4016

Mézeskörte
lekvárnak kitűnő, cukor nem kell hozzá, kilója 5 korona csemegékörte 6, pergament 8, Sestakert, Poroszlai-ut 51. 4021

Három-négy
férfit teljes ellátásra felveszek, Nap-utca 22. sz. 4025

Lancastert,
tizenhatos v. minc. azonnali, bárhová érte megyek, Lányi Elemér, Zsarlóán (Szatmár m.) 4040

Ki volna
hajlandó egy 10 éves egész árva leányt örökbe fogadni, ki meglátható, Telleki-utca 86. 4029

Havvas
aj ingyen kapható, Teieki-utca 57. 4035

Egy
idősebb intelligens nő hávezetónőnek menne idősebb magányos urhoz vagy spóinének, cím a kiadóban. 4020

Házi
készítésű alma lekvár kilója 25 korona kapható Széchenyi-utca 4. 4046

Tűzfutórsz
felaprítva beszerezhető Unió tűzfira részvénytársaságnál, Ispótytelep 1. 3997

5 mássa
buzát adok annak, a ki két szobás lakshoz hozzá jutott, cím a kiadóban. 3962

Hálószobák
leányzóba k, konyhabutorok olcsó festett hálószobák, szekel, állandóan raktáron Piac-utca 44., Varga bu özllet. 3939

Használt
butorokat és tükörket veszek is adok, Kiss József asztalos m. Wesselényi-tér 10. sz. 4049

Uj
és javított löszerszámok kaphatók, javítást elfogadok, Madgyeaszígyártó, Cserepes-utca 16. 3965

Kereslet.

Aranyat-özüstöt
brilliansat, zálogcédulákat vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. sz. udvarban, I. emelet. 4019

Garzon
háztartásba szakácsnő kerestetik. Délután 2-5-ig. Csapó-utca 39. 4019

FRISS TOJÁST

kisebb-nagyobb mennyiségben napi árban állandóan

veszek.

V. déken
bevásárlókat keresek!!

Pollák Zsigmond
tojás nagykereskedő
Debrecen, Miklós-utca 13.

Keresek
állandó cipő, eszima munkást, fizetés megegyezés szerint. Kulín, Vértés 4018

Veszek
méz, gabonát, szénát, tengerit, hüvelyeset, sertést Ajánlatok Bikába 118 sz. szoba. 35

Kifutó
leányt felvesz a Kalapgyár Simonfi-utca 2. 1033

Mosónő
felvétetik a Gambriusba. 4030

Ügyes
kifutó kerestetik, Ujságpavillon, Kossuth- és Piac-utca sarok. 4027

Manikűrözönő
felvétetik. Győri fodrásznál, Egyházter 5. 4029

Szobát
butorozottat keresek sürgösen. Minden pénzűt feltek. Cimet a kiadóban. 4045

Pianinót
bérbe keresek. Kossuth-u. 19 szám, Manieur szalon. 4023

20 ezer
koronával tarsat keresek bármilyen üzlethez ami jövedelmező. Kossuth-utca 22 szám. 4014

Fiatal
fűszerkereskedő s. g. d. v. kisasszony azonnali tölépésre felvétetik. Cím a kiadóban. 4051

Kész leány-ruhák
1 évesőt 15 évesig, grenadin, batist, vászon, se yem és szövet ruhák nagy választékban már 150 koronától kezdve kaphatók.

FIU-RUHÁK
trikók, zoknik, lagóv, hajszallag, Baby keleny, erős tartós sz nddi olcsón beszerezhető

Dr. Hegedűsné
gyermek divatházában
Simonffy-utca 2. sz.
Fiu és leány ruhákat mértékutáni rende esre készít.

Eladás.

Eladó
szőlő, 1850 kvadrát öles azonnal beköltözhető lakással, Köntöskert, Bezerédi-utca 15. sz. Értelmezhetni ugyanott. 4039

Motor
gazdasági célokra alkalmas olcsón eladó. Patsky, Ispóty-telep 11. 4050

Egy
kifogástalan smoking öltözet eladó. Megtekinthető Széchenyi-ut. 40. földszint jobbra. 4036

Eladó
egy kevésbé használt 38-as félcipő. Borz-u. 23. 4018

Elegáns
női ruhák, fehrneműek, divatos kalapok, uj fekete bársony cipő eladó. Hatvan-ut. 37. jobbra déltán 5-ig. 4014

Egy
szabadonfutó korékpár eladó. Szent Anna 14., fodrászüzlet. 4026

Eladó
egy svájcer tehen jó fajta. Halasi-telep 1. szám. 4027

Továbbszolgált
altiszti dolmány, fekete zubbony, nadrág, körgaller, köpeny, osáko eladó és egy 14 lap méteres vízmentes ponyva. Tégláskert, Kanális-utca 17. 4022

Eladó
finom Ferenc József kabát, mellény, egy ló után való szekér. Percses-utca 8. 4024

Eladó
birtokok 7 holdas tavayás, villamos megállótól tíz pernyire, tanya nélkül meszebe 35 hold, tanyával 50 hold, 40 hold, 110 holdas, 1000 holdas. Patuky, Csapó-utca 19. keresztútul. 4047

Egy
motor kerékpár eladó. Homokkert-u. 125. 4032

Tenyéssz
kanok, kocak és különböző malacok eladók, Erdődytel, Micskón, — posta Ujfehértó. — 37

Nemot-utca
33., 35. és 37., Malvin-utca 40 számú hazakat, Kuruc-utca 112. számú szántót és Kuruc-utca 110. számú szőőt és szántót eladom. Dr. Varga ügyvéd, Csapó-utca 17. 3975.

Eladó
egy szoba, konyha butor lakással együtt átvehető, díszes ágyhuzatok. Kossuth-utca 22. 3964

Egy
darab könnyű federes talyga és 1 drb. könnyű 2 lovas loosi szerszám-mal helysáike miatt szonnel eladó. Cím Bethlen-utca 1. kapubejárát I. ajtó. 3978

Öszi,
tavaszi férfi egész öltöny eladó, tiszta uj. József kir. herceg-ut. 53. 4034

Egy
drb. 500 kgr. ujonnan javított és hitelesített tizedes mérleg eladó. Ref. Ispóty-telep 10. 4031

Eladó
négy nyilas szőlő terméssel, jó gazdasági épületekkel, azonnal beköltözéssel. Birdán Hunyadi utca 8. 4041

Eladó
5 méter teher grenadin ujjnyi széles selyem csikkal, egy gyemánt koltó, egy rövid antik lanc kövekkel. Értelmezni lehet Kossuth-ut. 11. virágüzlet. 4043

Egy
elegáns fehér selyem menyasszonyi ruha eladó. Cím a kiadóban. 4042